

en saadan Sag uden andet Bederlag end det Salær, som tiltjendes ham ved Dommen, og som er et meget ringe Bederlag for hans Umage. I denne Henseende bidrager Sagførerstandens meget væsentligt til at forhjælpe Ubemidlede til deres Ret uden Udgifter. Foraa vidt man her har villet indblande Spørgsmaalet om Retsbetjentsfuldmægtigene, nemlig det Spørgsmaal, hvorvidt man skal forbyde dem eller ikke forbyde dem at befatte sig med private juridiske Forretninger, saa hænger det saa fuldstændigt sammen med Kontorholdsvederlagsloven, at de to Ting ikke kunne stilles fra hinanden. Dersom der bliver bevilget saadant Kontorholdsvederlag, at det er tilstrækkeligt til dermed at lønne Fuldmægtigene saaledes, at de ikke behøve ved Siden deraf at befatte sig med private Forretninger, er dette jo en Foranstaltning, som vel vil kunne blive truffet, men saalænge man ikke er villig til at bevilge et saadant Kontorhold, som maatte blive Følgen heraf, ere disse Klager over Retsbetjentsfuldmægtiges private Praxis uden virkelig Nytte, saa har det ikke Noget at betyde; kun i Forbindelse med Villighed til at bevilge de betydelig forhøiede Kontorholdsvederlag vilde saadanne Ønsker have nogen praktisk Betydning. At forøvrigt Sagførerne meget gjerne saae, at man gif den Vej gennem Kontorholdsvederlagsloven at lønne disse Fuldmægtige saaledes, at det kunde blive dem forbudt at befatte sig med private Forretninger, er jo en Selvfølge; men det er som sagt et økonomisk Spørgsmaal, hvis Betydning naturligvis Rigsdagen ligesaa vel som Regjeringen maa gjøre sig klar. Det er et økonomisk Spørgsmaal, om man vil træffe en saadan Forholdsregel eller ikke.

Hvad angaar Lovforslagets enkelte Bestemmelser, er det jo hovedsagelig delt i to Afnit; det ene af disse omhandler Betingelserne for at være Sagfører, og det andet handler om en særegen Organisation ved Sagførerraad. Hvad den sidste Del angaar, skal jeg kun i Almindelighed bemærke det, at man ikke kan tale om Umuligheden af en saadan Ordning og heller ikke i Almindelighed kan tale om Urimeligheden og Uensigtsmæssigheden deraf, thi en saadan Ordning kjendes mange andre Steder i de store Lande. Derfor kan det ikke betragtes som en aldeles ny og urimelig Ide, man aldrig har hørt Mage til for. Det er en velbeskjendte Institution andre Steder. Heller ikke kan man dømme saa raast om Nytten eller Ikke-Nytten deraf; dertil kræves betydelig Indsigt i disse Forhold; men forøvrigt er det jo — som jeg allerede i det andet Thing gjorde opmærksom paa — Forhold,

som kunne stilles ud. Hvis man ikke tror — hvad jeg nu tror — at en saadan Ordning af Sagførervæsenet under Sagførerraad i Virkelighed vil være til Publikums Nytte, er det meget vel muligt at udfønde dette af Lovten, og det er ikke min Mening, at Loven skulde staa og falde med, om man vil have disse Sagførerraad eller ikke — det udtalte jeg som sagt allerede i det andet Thing. Jeg kan ikke tro andet, end at det netop for Publikum i Almindelighed vil have sin Interesse, at der tilveiebringes en Kontrol med Sagførerne, og at der tilveiebringes denne billige eller rettere gratis Afgang til at gjøre Klager over Foruretelser fra deres Side gjældende. Jeg tror, at en saadan Kontrol er i højeste Grad i Befolkningens Interesse, men jeg tror ikke, at den ret godt lader sig ordne anderledes, og navnlig tror jeg ikke, at det vil kunne lade sig gjøre at henlægge denne Kontrol til Domstolene. Domstolene kunne vel udøve, og de udøve jo den juridiske Kontrol med Sagførerne, forsaavidt deres processuelle Virksomhed angaar; men den øvrige Virksomhed, som jeg før antydede, og som i Praxis er den vigtigste, nemlig Ordning af Prioritetsforhold, Kjøb og Salg af Grundejendomme, Skifter osv., det er jo Noget, som ikke er judicielt i den Forstand, at det kommer for Domstolenes Dine af sig selv; de foregaa paa Sagførerenes Kontor. Til Indblanding i disse Forhold maa der kræves Former, som vistnok meget vanskelig lade sig tilveiebringe, og det vil blive en ligefrem uoverkommelig Ting for Domstolene, hvis de skulde indblande sig heri, ikke at tale om, at det sikkert ogsaa vilde være noget Ubilligt at fordrø, at Sagførerstandens skulde undertaste sig et saadant Tilsyn, som udenfor Kjøbenhavn derefter vil foregaa fra den Underrettsdommer, der er paa Stedet. Jeg tror derfor ikke, der er nogen anden Maade, hvorpaa en saadan Kontrol, kan tilveiebringes, stemmende med Sagførerstandens Tarv og Interesse og stemmende med Publikums Tarv og Interesse, end ved en saadan Kontrol, som her er foreslaet eller i alt Fald noget lignende. Naturligvis er dette imidlertid af de Ting, som kunne ordnes paa forskjellig Maade, og det er ikke min Mening at paastaa, at det absolut i Et og Alt skal være saaledes, som Lovforslaget oprindelig har sat det, eller som det er ændret i det andet Thing; men noget Saadant i det Væsentlige og i Hovedtrækkene tror jeg er det eneste Mulige. — Hvad angaar Betingelserne for at blive Sagfører — Lovforslagets første Del — saa vil jeg først gjøre den Bemærkning med Hensyn til § 1, at det ingen-